

Sezóna klíšťat se blíží... jsme na ni připraveni?

Klíšťová encefalitida neboli klíšťový zánět mozku je závažné infekční onemocnění postihující nervovou soustavu. Toto onemocnění každoročně výrazně změní život několika desítkám obyvatel našeho kraje. Přitom při dodržování preventivních opatření a s možnostmi, které nabízí preventivní očkování, bychom mohli toto riziko zásadním způsobem ovlivnit. Průměrně ročně v Moravskoslezském kraji onemocní 56 osob, s následky tohoto onemocnění se potýkají zejména starší neočkovaní lidé, přičemž lze tomuto onemocnění předcházet.

Zdroj: freepic.com

Celkové počty hlášených případů onemocnění v jednotlivých okresech Moravskoslezského kraje za posledních 6 let přehledně ukazuje následující tabulka.

Hlášené případy onemocnění klíšťovou encefalitidou v MSK v letech 2017-2022

Okres Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bruntál	14	11	25	17	16	13
Frýdek-Místek	7	6	12	12	6	12
Karviná	3	11	6	1	2	9
Nový Jičín	1	3	3	2	1	5
Opava	13	10	14	3	10	7
Ostrava-město	11	11	21	13	11	12
Celkem	49	52	81	48	46	58

Středoevropská klíšťová encefalitida je onemocnění s tzv. přírodní ohniskovostí. K přenosu virové nákazy na člověka nejčastěji dochází přisátím klíštěte při pobytu v přírodním prostředí při rekreaci, sportu, rybaření, houbaření, ale může k němu dojít například i při práci v lese nebo v zemědělství. K přenosu na člověka může rovněž dojít při odstraňování klíštěte domácím mazlíčkům holými rukama bez použití rukavic či pinzety.

Méně známým způsobem přenosu této nákazy je přenos alimentární cestou, tedy po požití nepasterizovaného mléka nebo mléčných výrobků od nakažených koz, krav. Tento způsob přenosu byl v MSK zaznamenán naposledy na Opavsku v roce 2007. Jednalo se o výskyt v rodině a k naze došlo nepasterizovaným kozím mlékem.

Klinické příznaky:

Po uplynutí inkubační doby (1-3 týdny), může dojít k příznakům onemocnění:

- bolest hlavy,
- bolesti svalů,
- horečka,
- světloplachost,

ojediněle u těžkých forem:

- příznaky poškození míchy a mozku,
- obrna končetin,
- porucha činnosti dýchacích svalů.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

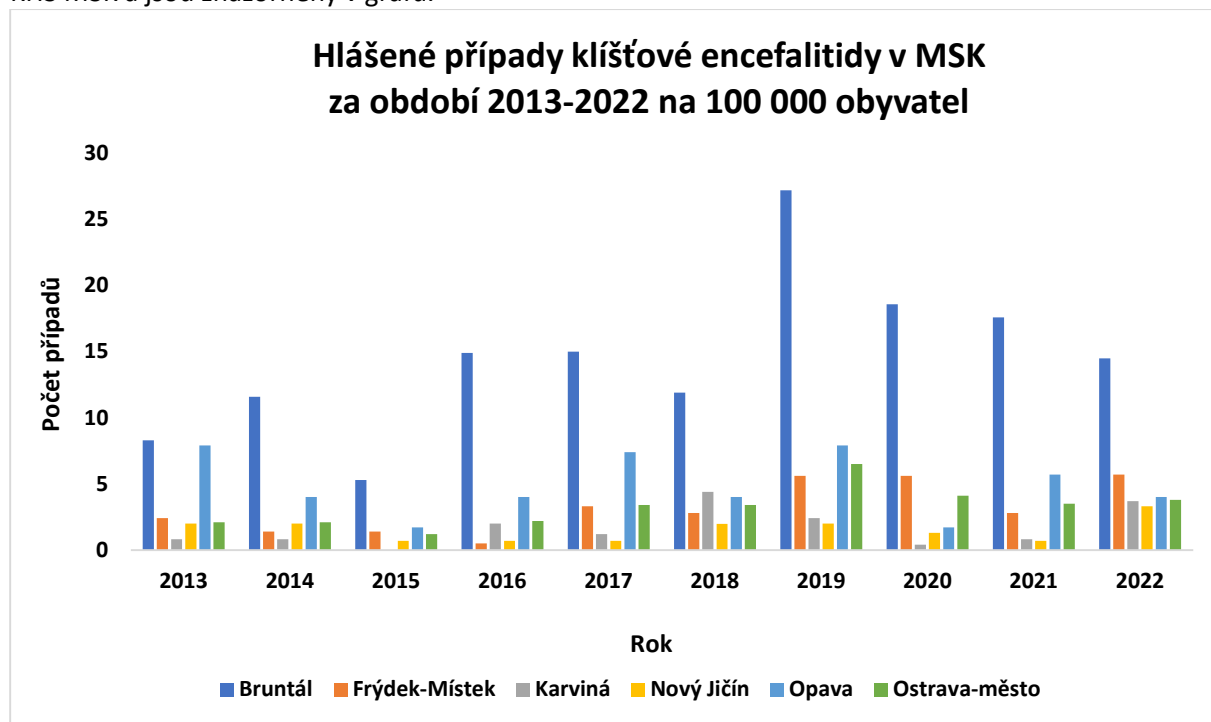
podatelna@khssova.cz, www.khssova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

- U dospělých osob dochází ke komplikovaným případům klíšťové encefalitidy – obrna končetin, případně k úmrtí.

Výskyt v MSK:

Klíšťata se vyskytují prakticky na území celého Moravskoslezského kraje, zejména však v oblastech přírodních ohnisek na Krnovsku, Bruntálsku, Opavsku a na Ostravsku.

Počty hlášených případů onemocnění v jednotlivých okresech, přepočtené na počet obyvatel eviduje KHS MSK a jsou znázorněny v grafu.

Zdroj: Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Výskyt v ČR:

Na klíšťata lze v České republice narazit téměř všude, a to i v nadmořských výškách nad 1000 metrů. Nejvýznamnější ohniska výskytu nákazy se v ČR nachází v jižních Čechách, středních Čechách a v oblasti Jeseníků. Z výše uvedeného grafu je patrná nejvyšší nemocnost na Bruntálsku, Opavsku a narůstající nemocnost v okrese Frýdek-Místek.

Optimálním prostředím pro klíšťata je neupravený porost, vyšší tráva, listnatá křoví a podobně. V poslední době takových lokalit přibývá v souvislosti s těžbou kalamičního dříví.

Prevence:

- preventivní očkování,
- do přírody použít oděv s dlouhými rukávy a nohavicemi,
- účinný repelent,
- používání rukavic či pinzety při odstraňování klíšťat domácím mazlíčkům.

Po návratu domů je velmi důležité prohlédnout celé tělo a nalezená klíšťata co nejrychleji odstranit a místo prísátí vydesinfikovat.

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khssova.cz, www.khssova.cz, ID datové schránky: w8pai4f

Jedinou zaručenou ochranou proti tomuto onemocnění je preventivní očkování.

Vhodné období pro zájemce o očkování právě probíhá, protože v zimním období klíšťata v přírodě nejsou aktivní a za tu dobu očkovaný člověk po aplikaci 2 dávek si vytvoří protilátek a pro nadcházející sezónu je tak chráněn proti virovému zánětu mozku.

Základní očkování se skládá ze tří dávek.

1. dávka – vybraný den,
2. dávka za měsíc po první dávce,
3. dávka za 6 měsíců od 2. dávky.

Po tomto základním očkování trvá ochrana po dobu 3 let. Následně je třeba se přeočkovat jednou dávkou vakcíny.

Další přeočkování následuje každých 5 let.

O podmínkách očkování a aktuální ceně očkovací látky se informujte u svého lékaře nebo na infekčním oddělení. Očkování si hradí zájemci sami, ale zdravotní pojišťovny se na úhradě částečně podílejí (refundují cenu vakcíny na základě dokladu), u osob ve věku nad 50 let pak zdravotní pojišťovny hradí očkování celé.

Podrobnější informace o ochraně před klíšťaty naleznete [ZDE](#).

Letáky a obrázkový materiál naleznete v odkazech [ZDE](#) a [ZDE](#).

Zdroj: ECDC, SZÚ

Zdroj: kliste.cz

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f